

ZAKAJ ENKRAT NI BILO DOVOLJ?

IVAN ŠTUHEC

Neverjetno je, kako udari nepredelana zgodovina na dan, ko so čustva vroča in ko se narod znajde v napetih političnih trenutkih.

Če bi se Slovenija jutri znašla v podobni situaciji, kot se je znašla leta 1939 in 1940, bi se zgodba revolucije, likvidacij, bratomora in vsega drugega ponovila. Če stopiš mački na rep, zacvili. Iz tonov tega cviljenja pa je kmalu jasno, ali gre za izraz bolečine ali za pripravo na napad. Priznam, še nikoli nisem dobil toliko odmevov na svoj komentar kot na zadnjega v prvi številki Družine. In še nikoli nisem na svoj račun prebral toliko psovk, ponižanj in zmerjanj kot tokrat. Tudi anonimke v takšni in drugačni obliki so priletele. Slednje so poglavje zase. Za njimi se skrivajo ljudje, ki bi jih Makarovičeva in Godinova imenovali Slovenjceljci. Jaz bi v to kategorijo uvrstil tudi njej ljube demonstrante, ki se skrivajo pod kapucami, pod kapami, ali tiste, ki ponoči pišejo parole po stenah in izobešajo lutke. Anonimnost mi je že od nekdaj šla na živce, ko so me hoteli v njen voz vpreči kritiki domačega župnika, ko so bili pogumni v temi, v podpihovanju mladoletnikov in v diktiranju pisem, ki jih je pisala druga roka. Cerkveni anonimneži niso nič boljši kot necerkveni. V bistvu gre za izraz nesuverene kulture, kulture hlapčevstva in gostilniškega trkanja po prsih, iz katere v kritičnih trenutkih lahko pride nož v hrbet ali tudi strel. Saj je znano, da je kdo padel v partizanih od strela v hrbet. Tudi v gverilstvu je ta miselnost navzoča, če gre za gverilo brez vodstva in brez upravičenih političnih ciljev, za gverilo, ki ni pripravljena uporabljati nobenih demokratičnih sredstev za uveljavljanje svojih interesov razen nasilja. Rdeče brigade v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so bile takšna gverila. Tudi oni so imeli univerzitetno in intelektualno zaledje anarho-levičarskih in fašistoidnih intelektualcev. Kdorkoli in kjerkoli se ne upre nasilju kot sredstvu političnega boja, mora vedeti, da je boter poškodbam ali celo smrti tistih, ki so žrtve nasilja. Tega jasnega in enoglasnega »ne« nasilju je v zdajšnji Sloveniji premalo.

Ne moremo pristajati na to, da ljudje sicer rečejo, da so proti nasilju, hkrati pa tolerirajo simbole, ki so z nasiljem povezani. Še več, uporabljajo terminologijo, kot je revolucija in ljudska fronta ter vstaja, v kontekstu naše žalostne preteklosti. Zato pošiljajo del politične elite v Barbarin rov in na Goli otok, pri čemer se ne zgane noben varuh človekovih pravic. Z veseljem pa vračajo s pravih nepotrebnimi zombiji. Neverjetno je, kako udari nepredelana zgodovina na dan, ko so čustva vroča in ko se narod znajde v napetih političnih trenutkih. Ob tem se naj vprašajo vsi tisti, ki vedno znova govorijo: pustimo preteklost,

glejmo v prihodnost, kaj pomeni, če nosimo v sebi nepredelano preteklost. Ne govorim samo o fizičnem nasilju, ampak o nasilju kot načinu komunikacije, tako anonimne kot javne. Nekaj tega nasilnega žolča je bil na desnem polu deležen tudi poslanec Tonin. Predvsem pa je potrebno opozoriti na medijsko nasilno komunikacijo, ki sploh ne dopušča več normalnega dialoga in argumentiranega postavljanja stališč. Vse je samo še kmetija. V kaj jim je uspelo spremeniti ta lep in časti vreden izraz. Mediji seveda znajo hitro poočitati Cerkvi in cerkvenim ljudem, da se postavljamo za moralno avtoriteto v družbi in da nas je potrebno temu primerno obravnavati. Enako velja tudi zanje. Če so postali oni vest družbe (sami imajo raje izraz psi), potem je pričakovati, da so tudi sami zgled. In slovenski mediji, njihovi šefi, nacionalni in zasebni, so zgled nekoruptivnosti? Dokazljiva medijska koruptivnost je primer ljubljanskega župana. Več let so ga mediji promovirali, da bi ga naredili za premiera. In verjetno bi to uspelo, če ne bi tujina slovenskim politikom dala jasno vedeti, da se igrajo z ognjem. No, ta ogenj ali žerjavica je sedaj predmet Korupcijske komisije in sredstvo, s katerim postavljajo v isto vrsto Jankovića in Janšo. Razmerje naj bi v številkah bilo ena proti deset. Odpisanega Jankovića so strici iz ozadja uporabili kot prototip, v katerem naj se prepozna Janšo. Ali drugače rečeno: vsi so isti, zato je potrebno zamenjati vso politično elito. In mediji ves čas vso to igro igrajo, čeprav pridno kažejo samo na politike. In zdaj nam prodajajo zgodbo: Janković naj tako sestopa kot Kučan, to pomeni nikoli, Janša pa je gotof kot Kangler. In pri vsem tem so mediji skrajno pošteni, čisti, nekoruptivni, v službi ljudstva in javnosti. Tudi takrat, ko raziskovalno novinarstvo iz čenč naredi zgodbe, potem pa se pritožuje nad oblastjo, ker ji krati prostor svobode.

Kako koruptivno miselnost nosimo v sebi, je zadnjič povedal predsednik Ustavnega sodišča RS, ker so obrtniki tudi njemu ponujali delo za plačilo na roko. Korupcija je način življenja v Sloveniji, ker smo se pod Titom tako učili: »Malo radi, malo kradi pa dobro živi.« Banke in državno premoženje so največji poligon za korupcijo v finančnem smislu. Za prikrivanje te korupcije so eni pripravljeni žrtvovati ne samo vlado, ampak državo. Tega pa žal mali človek vedno ne vidi in ne razume. Tako kot težko resnično socialno ogroženi ljudje razumejo mojo trditev, da je lakota v Sloveniji javna laž in problem odgovornih, ki ne odreagirajo. In ko se je del medijskih moralistov in moralistk spravil na moje problematiziranje lakote kot javnega problema, je BBC poslala poročilo o zavrnjeni hrani v presiti Evrope.

Če se vrnem na začetek, za to ni enkrat dovolj, ker se delamo, kakor da se še nikoli nismo šli Abela in Kajana.

(Po Družini)

Kriza se nadaljuje

Politični položaj v Sloveniji nikakor ni rožnat, pač pa se zdi, da se ne bomo mogli izogniti predčasnim volitvam. Kar tri koalicijske partnerice namreč ocenjujejo, da drugače ne bo šlo, če ne bo premier Janez Janša odstopil. Že prejšnjo soboto se je namreč sestal svet Državlanske liste in oznanil poziv premieru Janši, naj v roku desetih dni odstopi ali pa naj pošlje v državni zbor predlog o glasovanju o zaupnici vlade. Po njihovem mnenju namreč ugotovitve komisije za preprečevanje korupcije o premoženjskem stanju premiera Janše terjajo odstop. Tudi v SLS pričakujejo, da bo premier novega mandatarja predlagal do konca februarja. Če se to ne bo zgodilo, bodo izstopili iz koalicije.

V DeSUS pa so dejali, da bodo sprožili ustrezne postopke, če Janša ne bo odstopil do torka. O neka-

terih možnostih je spregovoril tudi vodja poslancev Socialnih demokratov Janko Veber. Sam vidi dve: ali da Janša odstopi sam oziroma gre po zaupnico v državni zbor ali pa bo 10 poslancev vložilo interpelacijo o delu vlade. Če Janša ne dobi zaupnice, se zamenja samo premier, pri izglasovani interpelaciji pa ostanemo brez vlade.

Je pa Janša za tednik Demokracije povedal, da so pozivi, naj SDS predlaga drugega mandatarja, prozoren manevar. Trik je po njegovem naslednji: najprej ponižati SDS in jo hkrati potisniti v položaj, ko oslabljen še naprej prevzema nase največje nezadovoljstvo zaradi protikriznih in reformnih ukrepov. Dodal je, da bi v DL, SLS in DeSUS vladali, ceno pa naj plačuje SDS. V tem času naj bi sicer potekali tudi pogovori o oblikovanju nove politične

koalicije, a v strankah tega uradno ne potrjujejo.

Za tem so se vrstili številni odzivi. Odzval se je tudi ljubljanski nadškof metropolit ter predsednik Slovenske škofovske konference Anton Stres: »Politična kriza, ki je zajela Slovenijo, zbuja resno zaskrbljenost. Po tem, ko je vse kazalo, da smo stopili na pot gospodarskega okrevanja in družbene stabilizacije, so čez noč postali ogroženi napor in dosežki vladne koalicije, s tem pa so ogrožene tudi reforme, za katere vemo vsi, da so nujno potrebne.« Nadškof Stres je vse odgovorne pozval, da postavijo skupno dobro državljanov in državljanov ter vse narodne in politične skupnosti odločno na prvo mesto in takoj poiščejo takšen izid iz krize, ki bo ohranjal doseženo raven reform in jih razvijal naprej v načrtani smeri. Kako pa se bo obrnilo, bo povedal čas.

VTISI IZ SLOVENIJE

Fan Fenglon - 100-letnica rojstva

Tako so na Kitajskem imenovali zdravnika **dr. Janeza Janeža**, čigar ime se v zgodovini slovenskega poveljnega begunstva pojavi v zvezi z dvema glavnima dogodkoma. Ker je njegovo ime povezano tudi z Argentino, je prav, da se ga tudi v našem tedniku nekoliko spomnimo ob stoti obletnici njegovega rojstva. Sicer ga mi, 'tamladi', nismo nikoli videli, ker se je iz Argentine podal na Kitajsko, ko smo bili komaj rojeni ali pa še to ne, smo pa lahko vedeli, da je na Formozi, na Tajvanu, živel in delal za bolnike. A pred tem je imel že marsikaj za sabo.

Rojen je bil v Dolskem 14. januarja 1913, opravil gimnazijo v Škofovih zavodih, medicino pa študiral v Ljubljani, Zagrebu in Gradcu. Ker je po zaupnih kanalih zvedel, da je na seznamu za likvidacijo, je odšel v begunstvo. V Vetrinju je bil med prvimi, ki so jih začeli Angleži vračati komunistom, pa je lahko ušel in se odločil, da bo misijonar na Kitajskem. Z lazaristom Janezom Kopačem je odšel preko Višarj v Rim in se srečal s tudi lazaristom Ladislavom Lenčkom. A za Kitajsko je bilo treba narediti ovinek. Dr. Janež je odšel najprej v Argentino, kamor je prispel 4. decembra 1947, delal kot zdravnik v ambulanti ministrstva javnih del, že 24. maja 1948 pa je odhajal v nove kraje. Prišel je v Kunming, kjer ga je sprejel salezijanec (in danes svetniški kandidat) Andrej Majcen.

V Čaotungu je z vztrajnim delom in s pomočjo dveh slovenskih misijonark 'gor spravil' bolnico, kamor so se prihajale zdraviti množice bolnikov. Vendar ne za dolgo. Spet je moral – zaradi komunizma – oditi, čeprav je še vedno bil med Kitajci. Pridružil se je bratom kamilijancem, ki so v tajvanskem mestu Lotung sezidali mogočno bolnico. Tako je dr. Janež v misijonih v 42 letih izvedel več kot 80.000 operacij. Bil je tudi uradni tajvanski zdravnik za gobavce. A bolezen tudi zdravnikov ne pusti pri miru in po slabem mesecu po zadnji operaciji je umrl 14. septembra 1990.

V Dolskem ga niso pozabili. Ustanovili

so društvo z njegovim imenom, postavili doprni kip in navezovali stike z njegovimi sodelavci v Tajvanu.

Ob stoti obletnici rojstva so 19. januarja v župni cerkvi sv. Helene darovali mašo, popoldne pa se je razvila slovesna akademija, pri kateri je med drugim sodelovalo pet odličnih osebnosti: salezijanec prof. Tone Ciglar, pisec Janeževe biografije z naslovom Utrinek Božje dobrote; predsednik Slovenskega zdravniškega društva prof. dr. Pavel Poredoš, Janežev tajvanski biograf dr. Zen-Yong Chen, vodja tajvanskega ekonomskega in kulturnega diplomatskega predstavništva na Dunaju Lien-Gene Chen, in zdravnik dr. Andrej Janež, Janežev pranečak. Omenjeni diplomat je prišel tudi zato, da je misijonarjevim sorodnikom podelil medaljo, s katero je ob 100. obletnici rojstva tajvanska vlada ponovno odlikovala misijonarja in njegovo delo za humanitarnost in izjemen prispevek kitajskemu narodu. To je že drugo odlikovanje tajvanske vlade dr. Janeža za njegovo gigantsko delo v njihovi državi.

Prireditvev je bila mogočna. Polna dvorana se je – ponovno – oddolžila žlahtnemu krajanu za njegovo samarijansko delo in ugled v kitajskem svetu. Med gosti so bili tudi ljubljanski metropolit in nadškof dr. Anton Stres, ministrica na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak in edina v Sloveniji še živeča slavljenčeva pacientka ga. Anica Moder. Veselo praznično vzdušje so popestrile točke iz kulturnega programa, med katerimi je požela največ aplavzov skupina okoli dvajsetih harmonikašev, ki je spravila na noge občinstvo, da je ob njihovi spremljavi veselo prepevalo.

GB

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Meddobje I-IV 2012

Kot pravi biser v skrinji različnih in zanimivih dejavnostih ob zaključku delovnega leta Slovenske kulturne akcije, je na vpogled našim zvestim in navdušenim bralcem letna številka *Meddobje 2012 št. I-IV*. Tako kot je po eni strani že tradicionalno, pa je po drugi strani vedno presenetljivo in originalno gradivo letne revije Slovenske kulturne akcije na 160 strani bogatega, zanimivega in raznolikega branja - poezije, spominske proze, sociološke študije, intervju in še marsikaj.

Pesmi, ki jih lahko tokrat ponovno zaživimo ob branju Meddobja (saj je bil posvečen eden izmed najlepših večerov Slovenske kulturne akcije predstavitvi poezij), so tiste, ki so bile nagrajene na našem literarnem natečaju. V nekaterih primerih je poleg nagrajene poezije, objavljena še druga poezija istega avtorja, da se bolj približamo liku nagrajencev. Tako se nam pričara poetični svet prve nagrajenke *prof. Mirjan Jereb Batagelj* (iz Slovenije) s svojim odličnim in globokim sonetom. Nagrajenca, ki sta delila drugo mesto, sta prisotna vsak z dvema poezijama: *Gregor Papež* (Buenos Aires), v izvirnem španskem tekstu in z lastnim prevodom v slovenščino ter *Agustín Mojica*, vnuk pesnika Lojzeta Novaka, (Buenos Aires) v kastiljskem izvirniku in s prevodi Vinka Rodeta in dr. Katicke Cukjati. Objavljene so tudi literarne kompozicije dveh udeleženk, ki si delita tretjo nagrado: *Ana Marija Pušnik* s pesmijo *Dolores* in *Angelca Gorno* (Italija). V tem zadnjem primeru v španskem originalu in s slovenskim prevodom pesnice.

V tej številki je končno uspela objava prevodov poezij skupaj z originali, ki je po mnenju večine prevajalcev posebne vrednosti, da lahko ocenimo kvaliteto prevoda - to je v primerjavi z originalnim tekstom.

Da bi tolakim bogastvom dodali še novi briljant, pa poetični del obogatuje s svojim prispevkom poezij *Lev Detela* z Dunaja - pod naslovom *Na desetem planetu* (Lirični zapisi s potovanja na Kanarske otoke).

Proza nudi v tej številki poudarek na spominih med drugo svetovno vojno in po njej. *Dr. Marko*

Kremžar in njegova žena *Pavla Hribovšek*, sta nam omogočila publikacijo spominov pok. inž. *Andreja Krečiča*. Kot družinski prijatelj *Kremžarjeve* družine, jim je avtor inž. Krečič mnogokrat pripovedoval svoja doživetja kot jugoslovanski železničar v drugi svetovni vojni in revoluciji ter o sodelovanju z zavezniki. Na pobudo dr. Kremžarja, se je inž. Krečič odločil, da bo te reminiscence zabeležil. Iz njegove zapuščine so bili dr. Kremžarju zaupani ti spomini. Vrednotil jih je za izredno zanimive, originalne in vredne objave v Meddobju. Res, popolnoma nova osvetlitev medvojnih dogodkov s področja, kjer se v okviru slovenskih železnič odigrava del slovenske medvojne stvarnosti; hkrati pa razodeva sodelovanje z zavezniškimi silami, v upanju na demokratično prihodnost.

Prof. Vladko Jurij Voršič nadaljuje s svojimi slikovitimi spomini na medvojne dogodke v Sloveniji in doživljanje konca vojne. Sledi kronološki razvoj in scenarij, na katerem se odigravajo človeške usode; in to vedno s poetično poanto kljub tragičnosti dogodkov.

Znanstveno temo pa je, kot takim študijam pripada, vestno, natančno, z raziskovalno podlago, v kolikor to dopuščajo sociološke analize, predstavila *Nadja Angela Erjavec* s temo »*Pomen etnične homogenije/heterogenije za ohranjanje etnične identitete pri argentinskih Slovencih*«. Nadja A. Erjavec je bila rojena v Buenos Airesu in obiskovala naše sobotne šole in srednješolski tečaj. Z bivališčem v Ljubljani že nekaj let, nam tako približa tematiko, ki je pomembna za lastno poznanje naše stvarnosti v Buenos Airesu in prav tako zanimiva za slovenske znanstvene kroge. Študij dopolnjujejo odgovarjajoči grafiki.

Druga študija izpod peresa *dr. Andreja Marka Pozniča*, pa se približuje pastoralnemu življenju v naši skupnosti, išče razlage, odnos skupnosti do Cerkev v Argentini in Cerkev v Sloveniji, smernice, spremembe v času, pod naslovom »*Vernik med Petrom in Pavlom*«. Podane misli svoj čas v obliki predavanja, sedaj v pisani besedi, bodo verjetno izzvale marsikatero komentarje in kritike

strokovnjakov na tem področju.

Z veseljem beremo skladbo prof. filozofije *Martina Sušnika* in *Magdylene Jerman* (Buenos Aires - Bariloche) »*Utrip*«. Čeprav tega izvirnega »muzikala«, nismo objavili z notami, vendar že sam tekst vsebuje globino razmišljanja in poetično slovensko govorico. Skladba je bila predstavljena in tudi prenesena na zgoščenko, ob 60-letnici Hladnikovega doma v Lanusu, kot »povest za otroke vseh starosti«.

Kot v vsaki številki Meddobja tudi v tej izdaji, ne more manjkati pričakovani intervju z osebo, ki nam lahko osvetli marsikatero področje. Tokrat je v objavi zanimivi razgovor z *mag. Aleksandrom Igličarjem* (iz Godešiča pri Škofji Loki). To je univerzitetni profesor, intelektualac mlajše generacije, kateremu je izseljenska tema živi del slovenske stvarnosti. Bil je priča sprememb v Sloveniji v odločilnem zgodovinskem obdobju.

Likovna priloga sta dve izbrani in kvalitetni sliki Huda jama I in Huda jama II priznane slikarke *Marjetke Dolinar*, ki poleg tega, da ti stvaritvi estetsko dokazujeta ustvarjalno moč in likovni napredek umetnice, imata posebno pričevalno vlogo, ki spominja ne samo na Guernico temveč tudi na pr. na črno bele Goyove slike »Majske ustrelitve«.

Kvaliteta celotne izdaje, kriterij pri izbiri gradiva in njegove predstavitve v Meddobju, pa sta zasluga glavnega urednika časnikarja *Toneta Mizerita*. Korektore in lektoriranje so bili na skrbi *prof. Metke Mizerit*; za oblikovanje revije in izbiro barve platnic, pa je poskrbela oblikovalka *Monika Urbanija Koprivnikar*.

Revija se izdaja s sofinanciranjem *Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu*.

Zahvaljujemo pa se tudi tistim, ki so s prostovoljnim in brezplačnim delom kot pesniki, avtorji proznih člankov, umetnica in intervjuvanec omogočili izdajo revije Meddobje v letu 2012 ... in ne nazadnje zvestim bralcem!

K.C.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Včasih skoraj obrobne malenkosti predstavljajo radiografijo celote. Komaj opazen dogodek kaže na filozofijo neke osebe ali ustanove. To nam je prišlo na misel ob domnevni pogajanjih med državno vlado ter mestnimi in provincijskimi predstavniki ob vprašanju transporta.

Krivi so vedno drugi. Minister za notranje zadeve in transport (Florencio Randazzo) je povabil vodjo mestne vlade (Mauricio Macri) in guvernerja province Buenos Aires (Daniel Scioli) na razgovor o ceni podzemskega prevoza. Vemo, da je s prvim januarjem buenosaireška podzemska prišla pod okrilje mestne vlade. Ta je napovedala, da bo cena vozovnice stala 3,5 pesov (doslej 2,5). To je bilo dovolj, da je državna vlada obtožila Macrija, da povzroča inflacijo. Gospa predsednica je šele pred tedni prvič omenila ta težak problem argentinske ekonomije, na katerega pa že leta opozarjajo resni strokovnjaki. Po njenih besedah (in po celotnem zadržanju vlade), so inflacije krivi drugi: Macri, ki bo povišal ceno podzemske, Scioli, ki je povišal provincijske davke, De la Sota, ki v Cordobi skuša uvesti red v računih, ker mu zvezna vlada ne pošilja niti sredstev, ki mu po zakonu pripadajo ... Nekaj podobnega se dogaja s pojavom ropov veleblagovnic. Ker ni bilo mogoče najti drugega krivca, je bil kot spravi kozel odstavljen bariloški župan, kjer so se izgredi začeli. Filozofija je torej: zanihati problem, ali pa poiskati krivca druge, nikdar v vladi sami. Je ta taktika uspešna? Do neke mere gotovo. Ves vladni propagandni aparat (80% medijev je v državni lasti, ali v lasti vladnih prijateljev) trosi uradno razlago problema, nikdar pa ne objavi stvarnega odgovora obtoženih. Laži, nekaj bo ostalo. Dobro pa vemo, kje je vzrok inflacije: država potroši (brez kontrole) veliko več kot zasluži in tiska nevreden denar: samo lansko leto se je denarni obtok povečal za 40%. INDEC pa še vedno trdi, da je mogoče živeti s 6 pesi na dan. Isti INDEC pa priznava, da se je lani nafta podražila za 30%, cestnine za 94%, gradnja za 24,6% in potniški prevoz v Velikem Buenos Airesu (brez kartice SUBE) za 172%.

Bližajo se nevihte. Druga stran inflacije (vlada pravi: 10,8%; privatni strokovnjaki: 25,6%) je sindikalni napor, da se plače vsaj približno prilagodijo cenam. Vlada je že v preteklosti skušala omejiti povišice plač. Pri tem ji je (še za časa Nestorja Kirchner-

ja) mnogo pomagal glavni tajnik CGT Hugo Moyano. Sedaj je Moyano na nesprotnem bregu, in zahteva 25% kot prag pogajanj. Tudi provladni Caló postavlja zahtevo povišic na 27% in še, da se posodobi prag za davek na dobiček, ki naj bi prizadel le višje plače, a dejansko požira povišice vedno večjemu številu zaposlenih. Prve podpisane pogodbe se res sučejo nad 25%. Polemika pa je nastala pri bančnih uslužbencih. S podjetniki so se dogovorili za 24,2%, a samo za tri mesece. Potem naj bi se ponovno pogajali. Sedaj večina sindikatov zahteva, da se povišice sklenejo največ za dobo šestih mesecev. Bojijo se, da bo vsako povišico hitro požrla inflacija, ki jo strokovnjaki napovedujejo za letošnje že nad 30%. Nihče si ne upa napovedati, kako se bo položaj razvijal. Vlada je absolutno proti kratkoročnim dogovorom, podjetniki pa sploh zahtevajo, naj bi dogovori veljali za dobo dveh let. Moyano že napoveduje nove splošne stavke. Vlada je sedaj pripravljena, da stori potrebne korake v boju proti inflaciji, ki pa bodo neljubno odjeknil v družbi. Zato bo, kar namerava, storila po volitvah; torej šele - novembra. Vihar bo že pred jesenjo.

Ho Chi Minh = San Martín? Gospa predsednica je medtem potovala po vzhodu: Arabski Emirati (kjer jo je častil tudi vedno provladni Maradona, saj se je lizal vojaški vladi, Menemu, Duhaldeju ...); Indonezija, Vietnam. V tej zadnji državi je bilo najbolj zanimivo. Obblečena v gverilko je obiskala rove, ki jih je uporabljala komunistična gverila v boju proti Američanom. Potem pa primerjala Ho Chi Minha z argentinskim osvoboditeljem, generalom San Martinom. Skoraj narodno svetoskrunstvo! Tudi ta, sicer minimalni detajl, kaže na filozofijo sedanje vlade, ki krmilo obrača vedno bolj na levo, čeprav je v svojih nastopih in osebnem zažranju skrajno buržujska. Kaj malo jo zanima usoda družbe, ki trpi vzporedni dolar po 7,50 in tudi stvarno nižanje socialnih podpor. Še druga stran težav: transport je vedno slabši. Vlaki komaj še vozijo. Na dolge proge ukinjajo vlak za vlakom. Iz uradnih poročil so nevladni mediji ugotovili, da podjetja dobivajo 11 pesov za vsakega potnika: storitve so pa dejansko nečloveške. Zaposlitev upada in tretjina uslužbencev dela »na črno«, to je, brez socialnega skrbstva in pokojninskih prispevkov. Pravljičji o uspehu se bliža žalosten konec.

POJASNILO

Ob Papeževem poročilu o literarnem večeru

Dragi Gregor!

Kar sem na srečanju v Carapačaju predlagal paralelizem med glasbo in poezijo, in kako sta imeli slične primere v daljšem obdobju dvajsetega stoletja (in še), sem primerjal rimo in metriko - kot, s tem povezano - obliko v poeziji s tonalnostjo in ritmom v glasbi. V omenjenem času (in skoraj da še) ni nihče upošteval skladbe, ki ne bi bila atonalna, če ne sploh kakofonična, do skrajnosti dela brez zvoka, pri katerem je partitura polna znakov, predznakov, pavz, a nobene note; kot da bilo literarno delo prazen bel list, z nekim številom pik, vejic, dvopičij, klicajev ...

A dandanes (in dandanes je v tem primeru tudi kako desetletje ali dva) se pojavlja v glasbi spet tonalnost, sicer v obnovljenih oblikah, na primer v minimalizmu. To ne pomeni da niso Schönberg nevarjen Op. 11, ali Bergovi Lieder ali koncert za vijolino »Am Andenken eines Engels« na višku glasbene umetnosti. A preko teh in podobnih je že težko misliti o glasbi, in prišlo je do ekstrema, kjer sta hrup in ropot elementa muzike.

Torej: v glasbi se je to zgodilo. Ali gre poezija po podobni poti? Omenil sem takrat Borgesovo »Ogrožen« (iz »El oro de los tigres«), in vprašal, če je to proza ali

poezija, na kar je Mojica pametno odgovoril in definiral kot »pesniška proza«; ja, in kot proza, vsebuje nekaj kar povzroči, da se da delo na pamet zapomniti, kot da bi imelo tako rimo kot metriko. A to so izjeme, kot omenjene v glasbi. Torej: bo počasi poezija pridobila spet staro obliko? »Staro« je morda prehudo, po najosnovnejši dialektiki je nazaj nemogoče, a naprej, z znova pridobljeno tisto obliko. Da ne bo, komaj, in včasih niti ne, reven aforizem, kot se tako pogosto izdaja in bere kot »pesem«.

Komentarji o Štegerju ali Kravosu v tvojem razmišljanju, se mi pa zdijo povsem subjektivni. In nista edina; marsikdo še piše pesmi in je priznan preko meja Slovenije, da omenim samo enega kot primer (brez da bi se za druge ne vedelo): Mozetič (v svoji tudi že dvojezično izdani *Pesmi za umrlimi sanjami* uporablja običajno obliko soneta 4-4-3-3). Rastoče je število odličnih pisateljev, posebno v Sloveniji, začeni s tistimi štirimi, ki so 1953 izdali skupno »Pesmi štirih«.

Pa za konec ... ne razumem kako gresta skupaj bidezem in komunizem, ko je eden popolnoma spiritualen in drugi materialističen.

Rok Fink

MLADCI IN MLADENKE

Ko se leto bliža koncu, se mladci in mladenke še posebno veselimo, ker pride čas našega skupnega taborjenja, ki je letos potekalo v Merlo, San Luis.

V sredo, 26. decembra ob 20. uri se je 60 mladcev in mladenk zbralo v Našem domu v San Justu.

Vodstvo taborjenja je letos sprejela Alenka Čop Malovrh, s pomočjo krajevnih voditeljev: Marija Zupanc Urbančič, Monika Zupanc Filipič, Marjana Rožanec, Anka Smole Kokalj in pomočnikov: Cintija Seljak, Nadja Miklič, Erik Oblak, Danči Grohar. Naša zvesta kuharja sta bila Stanko Jelen in Magda Skvarča Trpin. Letos smo pa bili deležni še posebne milosti, saj nas je spremljal Pater Miran Žvanut. Z njim smo pred podo- bo Matere Božje skupaj zmolili in prosili za srečno pot in lep potek taborjenja.

Odpeljali smo se z avtobu- som in s kombi, kjer so potovali osmošolci.

Čeprav je bila vožnja dolga, je med klepetom, igranjem, petjem in spanjem kar hitro minila.

Naslednji dan smo ob 10. uri dosegli cilj: »Camping Calaguala«, kjer smo se razporedili po spalnicah. Po kosilu smo se pa razdelili v štiri skupine namenjene delu in zabavi.

Popoldan smo šli na kratek izlet v *Parque temático de los Comechingones*, kjer so nam razložili in predstavili kako je živela ta indijanska skupnost.

Pred večerjo smo se zabavali z radijsko oddajo, ki so jo pripravili animatorji. Skupina iz Slomškovega doma je sprejela osmošolce s posebno pesmijo.

Po večerji je skupina iz San Justa pripravila večer

Taborjenje 2012 - Merlo, San Luis

talentov, kjer so nastopali Ceci, Ma-ksi, Miki, Zofi, Martin, Ignacij in tudi P. Miran.

Naslednji dan smo se zgodaj zbu- dili in se po zajtrku odpravili na celo- dnevni izlet v kraj Papagayos. Po dolgi hoji med bodičevjem, smo dospeli do krasnega slapa, kjer smo uživali toplo- to dneva in vodo, ki nas je osvežila. Popoldne smo se utrujeni in veseli na- potili nazaj. Med potjo smo se ustavili v tovarni »alfajorjev«, kjer so nam la- stniki razložili, kako jih izdelujejo.

Med večerjo z okusnimi picami je bil zelo zabaven poslovilni večer dija- kov 2. letnika, ki ga je pripravila sku- pina s Pristave. Razdeljeni v dve sku- pini smo peli, plesali in se zabavali, pod vodstvom mladcev in mladenk 2. letnika, ki so morali dokazati, da so zmožni postati animatorji. Posebno težko vlogo so pa imeli sodniki, ki so morali izbrati najboljšo sku- pino.

Po večerji smo imeli kres, ki so ga skupno pripra- vile skupine iz San Martina, Carapačaja in Lanusa. Najprej nam je P. Miran razložil pomen praznika ne-

dočnih otrok. V tišini smo gledali ogenj, nato smo se pa igrali in peli pozno v noč.

V soboto smo se po skupinah odpravili v bližnji kraj, kjer smo plezali po steni (palestra) in se spuščali po žici (tirolesa), med tem ko so dru- gi uživali v bazenu, pripravljali stenčas in po- magali v kuhinji.

Po okusnem kosilu smo pospravili prtlja- go, saj je bil ta zadnji dan našega taborjenja. Popoldan smo imeli mašo sredi narave. Nato je vsak lahko povedal, kaj je bilo pozitivnega in kaj negativnega na taborjenju.

Končno smo se poslovili, se odpravili pro- ti mestu, kjer smo se sprehajali in nakupili spominčke. Ob 22. uri smo se odpeljali proti domu. V nedeljo zjutraj smo srečno prispeli v Naš dom, kjer so nas starši in domači veselo sprejeli.

Hvala vsem, ki so nas z ljubeznijo in ve- seljem spremljali in nam omogočili tako lepo taborjenje.

Viki in Anka

TELEFONSKI IMENIK SLOVENCEV V ARGENTINI

Popravki in dopolnitve

Objavljamo imena in številke za popravek in dopolnilo, ki smo jih prejeli v uredništvu.

BARAK Janez	4432 3222
	15 4149 2250
BARLE Andrés	03 624 15 315 398
BARLE Helena	03 624 445 625
	03 624 15 895 312
BARLE Mariana	03 624 15 652 276
BARLE Miha	03 735 420 373
	03 735 15 405 969
BAT GREMES Zlata	15 5726 8878
BREZAVŠČEK Dora María	4502 3273
BRULA Marcelo in Marta	4464 1423
CORN Andrej	4759 5102
CUKJATI Franci	15 6297 3795
DIMNIK CORN Ivanka	4759 5102
	15 3138 5687
DIMNIK KOVAČ Katica	4750 5469
GERKMAN ŽAGAR Marjeta	4750 7984
	15 5115 1665
HOSTNIK Martin	4245 9163
HOSTNIK Naci	02 944 459 370
KLEMEN Mihi	02 972 15 432 521
KOCIMAN Miha, inž.	4751 0175
LUŽOVEC Ivan č. g.	0297 485 9330
	0297 15 494 4213
LUŽOVEC Kristina h.m.p.	4981 6529
	15 5318 5200
MAVRIČ ŠABIČ Marjeta	4481 7149
	15 6725 3665
RAJER TRUDEN Simona	4696 6791
SANTANA Omar	4713 7541

1

Trgovski del

Popravek in dopolnilo

TECHOS ACONCAGUA

Techos, zinguerías,
membranas, reparaciones
Defensa 1495, San Miguel
tel 4455-6342 - cel 15-5826-5895

MEŠANI PEVSKI ZBOR SAN JUSTO

»Petje - umetnost - je podoba Boga na zemlji!«

Božični koncert v stolnici sv. Justa in Pastorja ob 150. letnici župnije

»Podobo Boga med nami najdemo ob vsakem koraku - v naravi, v bližnjem, v očeh otroka ...« Stolni župnik msgr. Pablo Pinto Gros nas je s temi izredno prijaznimi in spodbudnimi besedami pozdravil v stolnici sv. Justa in Pastorja, v jubilejnem letu, ko fara praznuje visoki jubilej 150. letnice ustanovitve, in nam dejal, da ko poslušamo prepevanje Mešanega pevskega zbora se počutimo bliže Boga!

V vroči nedelji 23. decembra se je sanhuški zbor predstavil v stolni cerkvi z bogatim repertoarjem svetovno znanih božičnih pesmi in nič manj slavne Misa criolla.

A visoke temperature niso bile ovira, in izredno številčna publika je zasedla cerkev do zadnjega kotička in zdržala prav do zadnje pesmi.

Božični čas, nam Slovencem tako drag v šegah in navedah ter v izpovedi globoke vere o rojstvu Rešenika sveta, nas posebno vabi k poslušanju lepih božičnih interpretacij

jah ter k razmišljanju božje milosti in dobrote do slehernega človeka, ko nam je Bog Oče poslal Sina za naše zveličanje.

V prvem delu nam je Mešani pevski zbor San Justo (vodi prof. Andrejka Selan Vomberger; vokalna tehnika: Marcelo Brula) poklonil čudovite skladbe, med katerimi so gotovo izstopale milodoneče slovenske melodije, s katerimi je zbor publiko popeljal v kraje naših korenin, tja, med snežene pokrajine, gozdove polni ivja; družine, ki ob jaslicah molijo in kjer vonj kajenja preplavi hišne prostore. Slišali smo: *Domine Fili*, A. Vivaldi; *The Lord bless you and keep you*, John Rutter; *Angels' Carol* John Rutter; *Pastirci z menoj* Leopold Cvek, solistka *Veronika Malovrh*; *Počivaj milo Detence*, France Ačko, solist *Marjan Godec*; *Raduj, človek moj*, Leopold Cvek; in *Selección de temas navideños tradicionales*, C. Barraque-ro.

Pri interpretaciji so s posebno vlogo sodelovali: solist: *Marcelo Brula*, klaviature: *prof. Diego Perez*, kitara: *Anči Puntar*, charango: *Marjan Vomberger*, boben: *Tonči Oblak*, tolkala: *Luciana Oblak*, *Marjan Godec* in *Martin Selan*. Zадnja pesem koncerta je bila *Los Reyes Magos* - Ariel Ramirez.

Za konec se je napovedovalka večera Ivana Tekavec v imenu MPZ San Justo in sanhuške slovenske skupnosti zahvalila za vabilo zboru, se tudi zahvalila vsem v župnišču, ki nenehno omogočajo slovenski skupnosti rast in razvoj

SELAN Andrej in Marija	4691 1260
SMERSU Miha	4755 5316
SMERSU SANTANA Lučka	4713 7541
STANOVNIK Andrej msgr. Ofmcap, nadškof	
	03 794 422 436
STANOVNIK María Cecilia	4861 0604
	15 5220 9571
STANOVNIK María Eugenia	15 5830 9735
STANOVNIK NERVI María Clara	0294 15 478 2940
STARIHA Andrej	02 966 428 838
STARIHA Marjeta Sonja	4294 8948
ŠUŠTERŠIČ Dušan	0221 484 7550
ŠUŠTERŠIČ Marija	4729 7007
TRUDEN Blaž	15 3446 8166
TRUDEN Jure	4541 1969
	15 5843 0748
TRUDEN Tatjana	15 6998 8167
URBANC Lojze msgr. škof	03 833 422 003
VIVOD Christian in OBLAK Irena	4464 3319
VORŠIČ Tomaž	4792 6974
VORŠIČ TRUDEN Mirjanka	4541 1969
	15 6998 8078
ŽAGAR Anton	4750 1022
ŽAGAR Danijel	4734 0892
	15 6055 5390
ŽBOGAR Alejandro	4759 6049
ŽBOGAR Eduardo	4650 9080
ŽBOGAR Jorge	4501 3531
	15 4973 9507
ŽBOGAR Julij	4659 3038
ŽBOGAR María Silvia	4567 8783
ŽBOGAR Mario	4682 6522
	15 4973 9508

Žbogar Alejandro
Instalaciones Sanitarias,
Gas y Calefacción
15-4404-2962

MIRO
Alquiler trajes de etiqueta
4750-0760/6110
www.mirosmokings.com.ar

Po kratki pavzi, so se tako zbor kot publika pripravili za zaključni del koncerta božičnih in nabožnih pesmi. Drugi del koncerta se je pričel s pesmima *Amen* - gospel, solist *Martin Selan*; ter *Ride the Chariot* - negro spiritual, K. Smith, solistke: *Sandra Hočevar Llallire*, *Ingrid Kopač Selan*, *Veronika Malovrh*, *Anči Puntar*.

Veliki dogodek zadnjega dela koncerta je bila interpretacija Kreolske maše, ki z vso močjo prikaže bogastvo in mnogovrstnost argentinskih tipičnih ritmov, kot so *baguala*, *carnavalito*, *chacarera* in mnogo drugih. Ramirezova skladba se deli na 5 delov in sicer *Kyrie eleison*, *Gloria*, *Credo*, *Sanctus* in *Agnus Dei*.

v veri v stolni cerkvi že več kot 60 let, ter vsem navzočim voščila blagoslovljen božič ter srečno, zdravo, milosti polno novo leto, ki naj bi za vse predstavljalo izredno priložnost bližanja Vsemogočnemu v Letu vere.

Zbor je za tem zapel še *Sveto noč* v slovenščini in španščini, pesem, ki so jo vsi navzoči tudi zapeli, da je v celotni katedrali zadonelo *Sveta noč blažena noč ... Rojen je Rešenik!*

mit

MENDOZA

Luč svete noči

Človek je ustvarjen za življenje v skupnosti. Vsaka skupnost ima svoje značilnosti in prav te povezujejo člane. V marsičem imajo posamezniki različne poglede. V vseh slučajih pa se odlikujejo vrednote s katerimi se večina strinja.

V slovenski skupnosti nas družijo narodna zavest, skupna zgodovina, narodoljubje, način življenja, navade, pesem, folklor; družijo nas vrednote ki so vsem v ponos in kažipot. Družijo nas tudi pogled na svet, na življenje in vero. Vera povzdigne skupnost, v našem primeru, v krščansko občestvo.

Skupnost in Društvo Slovencev, kakor se dogaja po mnogih krajih po svetu, skrbi za blagor občestva, prireja shode, spominke, kulturne in družabne prireditve in skrbi za versko življenje. Za letošnje božične praznike je gledališki odsek društva pod vodstvom Davorina Hirschegeja, pripravil zanimivo in privlačno igro **Luč svete noči**, pisatelja Ivana Sivca. Namen je bil ustvariti priložnostno vzdušje za praznovanje božiča.

Ni pod odrom je stal oltar. Igro, ki smo jo nestrpno pričakovali, nam je poslal avtor Ivan Sivec. Mendosčani ga poznamo ker nas je pred leti obiskal.

Naši igralci so nam prikazali rojstvo in prvič v slovenščini zapeto božično pesem *Sveta noč, blažena noč*, kaplana Jakoba Aljaža, ki je na Gorenjskem, pod Triglavom, s svojim zborovodjem pripravljaj božičnico. Uspelo mu je prevesti v lepo slovenščino Gruberjevo nemško pesem.

V drugem delu so vstopili med gledalce, v dvorano - farno cerkev, pevci Aljaževega pevskega zbora s svečkami v rokah. K oltarju pa je pristopil kaplan Aljaž. Prvič je nam vsem, »njegovim faranom«, zapel slovensko *Sveta noč, blažena noč*. Pesem je takoj vžgala veliko navdušenje. Skupno s pevskim zborom smo vsi zapeli božično pesem, kar vse tri kitice.

Namen božičnega vzdušja je bil dosežen. Imeli smo tudi priložnost, da smo igro sledili na velikem ekranu in s prevodom v španščini. S tem smo zopet dosegli sodelovanje posebno tistih, ki ne poznajo naše slovenščine. Važno je za nadaljnjo življenje skupnosti, da se partnerji in prijatelji v naši družbi dobro počutijo in doživljajo tudi kulturne dogodke, kot je slovensko gledališče.

Kaplana Aljaža nam je uspešno prikazal Tine Šmon; župnika: Niki Štumberger; pevovodjo: Fric Šmon; župniško kuharico: Zofija Štumberger; poosebljeno pesem Barbara Fužir; napovedovalec je bil Pavli in Anton Förster, Marjan Šmon. Važne vloge so tudi imeli za odrom Helena Štumberger, Anica Grintal, Magdalena Grintal, Cristian Camplone in Ivan Bajuk.

Po končani predstavi smo vsi sodelovali pri lepi, stari slovenski navadi: kadili in kropili smo vse prostore našega skupnega doma ob molitvi rožnega venca. Po molitvi smo imeli priložnost nabaviti si, vsak za svoj dom, blagoslovljeno vodo in kadilo. Tako smo skušali prikazati, posebno mladim, da je božič družinski praznik, praznik skupne molitve in doživetja sveto-nočne skrivnosti. Za razlago stare slovenske navade in za nabavo vode ter kadila, sta poskrbeli Angelika Čad Bajda in Veronika Vilchez Hirschegger.

Odbor Društva in vsi navzoči smo hvaležni čestitali igralcem, režiserju in številnim dobrim sodelavcem, ki so tako lepo pripravili dvorano, oder, obleke in vse potrebne podrobnosti.

Ob vstopu v novo leto 2013 želimo vsem obilo božjega blagoslova in sreče!

Božidar Bajuk

NOVICE IZ SLOVENIJE

MONOGRAFIJA O ZORANU MUŠIČU

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izdala monografijo o slikarju Zoranu Mušiču, naslovljeno Vide-nja Zorana Mušiča, ki so jo uredili Niko Grafenauer, Alen-ka Puhar in Gojko Zupan. Monografija je nastala po sim-poziju Nismo poslednji, ki so ga pripravili leta 2009 ob 100. obletnici Mušičevega rojstva.

URŠKA – SLOVENKA LETA 2012

Bralci in bralke revije Jana so za Slovenko leta 2012 izbrali judoistko Urško Žolnir, ki je lani osvojila zlato ko-lajno na poletnih olimpijskih igrah v Londonu. Kot so za-pisali ob kandidaturi, je Žolnirjeva disciplinirana, vztrajna, delavna, ob tem pa še skromna in prijazna in je navdih tako za aktivne športnike kot tiste, ki šport raje spremljajo s kavča. Talent in trud sta se poplačala z osmimi medalja-mi na tekmovanjih najvišjega ranga, več deset medaljami z različnih pokalov, Bloudkovo nagrado in mnogimi dru-gimi priznanji, so še navedli.

BOLJŠE ČRPANJE

Slovenija je lani bistveno izboljšala črpanje sredstev EZ, so pojasnili na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Slovenija je tako lani od februarja do konca decembra iz proračuna EZ dobila povrnjenih za 481 mili-jonov evrov oziroma v povprečju 43 milijonov mesečno. V preteklih letih je bilo to število enkrat manjše.

PRVI IN PRVIČ NA DUNAJU

Dirigent Marko Letonja je debitiral za dirigentskim pultom dunajske Državne opere. Kot prvi slovenski diri-gent v dunajski operni zgodovini se bo predstavil s Pikovo damo Petra Iljiča Čajkovskega, poroča Delo. Letonja bo dirigiral štirim predstavam te opere, in sicer nocoj ter še 23., 27. in 30. januarja.

DOBRA TURISTIČNA LETINA

Dokončnih ocen za lansko turistično sezono še ni, re-zultati prvih 11 mesecev pa kažejo, da je bilo leto 2012 zelo uspešno turistično leto, tako po prenočitvah kot tudi po finančnih kazalnikih, je ocenil generalni direktor di-rektorata za turizem in internacionalizacijo na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Marjan Hribar.

PO SVETU

VOJAŠKI ROK ALI POKLICNA VOJSKA?

Avstrijski volivci so na nedeljskem referendumu odlo-čali, ali bodo v državi ohranili obvezno služenje vojaške-ga roka ali uvedli poklicno vojsko. Gre za prvi referen-dum na zvezni ravni v Avstriji doslej. Avstrijski obrambni minister Norbert Darabos je med argumenti za uvedbo poklicne vojske navedel, da država v luči potencialnih groženj ne potrebuje več množične vojske, ampak »pa-metnejši« sistem, ki bo nasledil obvezno služenje vo-jškega roka. Začasni izidi referendumu so potrdili, da so avstrijski volivci prepričljivo zavrnili uvedbo poklicne vojske in se izrekli za ohranitev obstoječega sistema ob-veznega služenja vojaškega roka.

PRAVILA BONITETNE AGENCIJE

Na bonitetne agencije se je usul plaz očitkov, da so pripomogle h krizi v ZDA in poslabšale razmere na stari celini. Evropska unija se je odločila, da jim pristrize pe-ruti. Evropski poslanci so tako v minulem tednu podprli predlog strožjih pravil za delo bonitetnih agencij. Večina se je strinjala, da so korak v pravo smer, a obžalovala, ker ne gredo še dlje. Čeprav naj bi pravila prinesla pre-glednost in oslabila moč ključnih akterjev, se nekateri bojijo, da to ne bo dovolj. Zloglasne ameriške bonitetne agencije Standard&Poor's, Moody's ter Fitch obvladujejo več kot 90 odstotkov trga. Evropska unija želi med dru-gim zmanjšati odvisnost in samodejno zanašanje finanč-nih akterjev na njihove ocene. Z novimi pravili vzpostavlja posebno časovnico, kdaj in kolikokrat lahko boni-tetne agencije izdajajo nenaročene ocene držav, hkrati povezuva uvaja večjo preglednost, saj bodo morale bo-nitetne agencije pojasniti, na podlagi kakšnih informacij so jih pripravile. V primeru resnih kršitev bodo odgovar-jale - tudi z odškodninami. Nova pravila bi sicer lahko začela veljati že spomladi, saj jih morajo zdaj potrditi le še članice povezave, a to naj bi bila zgolj formalnost, saj je bil načelni dogovor dosežen že konec lanskega leta.

TALCI V ALŽIRIJI

Število smrtnih žrtev drame s talci na plinskem polju v Alžiriji bi lahko še naraslo, je opozoril alžirski minister za komunikacije. Mediji medtem poročajo, da naj bi v neki odročni tovarni na plinskem črpališču v nedeljo na-šli 25 ubitih talcev, a uradne potrditve o tem še ni. Al-

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI
BUENOS AIRES

Izlet Družabne pravde. Družabna pravda je imela v letošnjem poletju že drugi izlet na otok Hi-awatha. Krasno vreme je privabilo preteklo nede-ljo okoli 130 članov in prijateljev Družabne prav-de na to priljubljeno izletno točko, kjer si človek odpočije živce, naužije sonca in ohladi v reki Ca-pitán. ...

OSEBNE NOVICE

Poroka. Poročila sta se France Zupanc in gdč. Ivanka Klemenčič. Mlademu paru sta bila za priči: nevesti njen bratranec dr. Ivan Truden, ženinu pa njegova sestra Anica por. Zakrajšek. Čestitamo in želimo vso srečo ter obilo božjega blagoslova!

Svobodna Slovenija, 24. januarja 1963 - št. 4

30-LETNICA DUHOVNEGA ŽIVLJENJA

Med slovenskimi izseljenci so poleg svetnega informativnega tiska zavzemali vedno pomembno mesto tudi verski listi. Najprej so nastali v ZDA, za-tem med Slovenci v Argentini, danes jih pa imajo tudi v Evropi in Avstraliji. Najstarejša slov. izseljen-ska verska revija je Ave Maria, ki jo izdajajo slo-venski frančiškani v Lemontu ZDA, takoj za njo pa Duhovno življenje, ki izhaja kot tridesetletnik med Slovenci v Argentini.

Nastanek Duhovnega življenja sega v leto 1933, ko je na pobudo ted. slov. izseljenskega du-hovnika v Argentini pok. Jožeta Kastelica ted. slo-venski list »Slovenski tednik« dne 28. maja prinesel versko prilogo »Moje versko življenje«. ...

SLOVENC V ARGENTINI
OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini Jožeta Selana in njegove žene ge. Marije roj. Gredar v Floridi se je rodila hčerka. V mestu Tortuguitas so v družini Jožeta Štefanič in njegove žene ge. Olge roj. Gro-belnik, dobili sina, ki je pri krstu dobil ime Silvo. Fantička je krstil g. dr. Mirko Gogala. Družino Slav-ka Erjavec in njegove žene ge. Marije roj. Stanov-nik je pa tudi razveselil sinček. Krst so imeli tudi v družini Toneta Bidovec in njegove žene ge. Cvetke roj. Božnar. Hčerko je krstil g. direktor A. Orehar na ime Bernardka, botrovala sta pa Stane in Marija Snoj. Srečnim družinam naše čestitke.

VRISK IN PESEM SLOVENSКИH
OTROK V CORDOBSKIH GORAH

Vlak je zapiskal in se počasi premaknil. Vsa okna zadnjega vagona so na hipu zaživela v mahajočih ročicah in veselo razigranemu »Zbogom« odhajajo-čih je odgovoril ljubeči, manj brezskrbni »Nasvide-nje« mamic in očkov.

Prva otroška kolonija se je tisto jutro, 29. de-cembra, odpeljala iz Buenos Airesa v cordobske hri-be soncu in otroški sreči naproti ...

... Res kar težko smo se poslovili s Cordobe, a trdno smo sklenili, da se drugo leto vrnemo, če nas bosta dr. Hanželič in Mladinski odsek Zedinjene Slovenije kaj povabila. Za letos obema - hvala lepa.

M.B.

Svobodna Slovenija, 31. januarja 1963 - št. 5

žirske oblasti so pred tem sporočile, da je bilo v zajetju ubitih 23 talcev in 32 islamističnih ugrabiteljev. Obenem je bilo rešenih skupno 685 alžirskih delavcev in 107 tuj-cev. Po končanju drame na plinskem polju je med po-grešanimi še vedno več britanskih, ameriških, norveških in japonskih ter nekaterih drugih državljanov.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ENTRE SIGLOS

La Acción cultural eslovena (SKA), editó un nuevo número de su revista cultural Entre siglos (Meddobje) que publica desde hace más de 50 años en la Argentina. En el número correspondiente a 2012 están presentes las poe-sías ganadoras del concurso organizado por SKA. La prosa se descubre con los recuerdos del fallecido Ing. Krečič y del Prof. Voršič, relacionados con los años de la guerra en Eslovenia. El enfoque científico está presente en un análisis sociológico de la conservación de la identidad eslovena en Argentina y, por otro lado, un estudio sobre la vida pastoral de los eslovenos en nuestro país. El texto del musical Utrip está a disposición para profundizar en los pensamientos y el lenguaje poético esloveno. En este número también se entrevistó al Mag. Aleksander Igličar y en el anexo está presente el arte plástico. (Pág. 2)

DE CAMPAMENTO EN SAN LUIS

El grupo Mladci in Mladenke, que reúne a los adole-scentes del último año de la primaria eslovena y de 1º y 2º año de la secundaria eslovena, viajaron a fines del año pasado hacia San Luis. El grupo de 60 chicos, junto con los ‘líderes’ de cada centro esloveno y los ayudantes, partie-ron el 26/12/12 hacia Merlo, para acampar, hacer algunas excursiones, descubrir las bellezas naturales y ante todo pasar tiempo entre compañeros y amigos. La coordinación del grupo estuvo a cargo de Alenka Čop Malovrh. (Pág. 3)

LUZ DE NAVIDAD

El domingo 23 de diciembre pasado, la sección de te-atro del centro esloveno de Mendoza preparó una cauti-vadora obra teatral “Luč svete noči” de Ivan Sivec - amigo del Centro, que le envió el texto especialmente. Los ami-gos de la colectividad que no dominan el idioma pudie-ron seguir la traducción al español, desde una pantalla. Después de la representación, continuaron con otra de las tradiciones eslovenas: bendecir los espacios del Hogar, mi-entras rezaban el rosario. Esto lo replicaron las familias en sus casas. (Pág. 4)

CONCIERTOS NAVIDEÑOS

En el pasado número publicamos la crónica del conci-erto que ofrecieron: el Coro esloveno de San Martín y los grupos femenino e infantil. El mismo tuvo lugar en la ca-pilla del Sagrado Corazón el 16 de diciembre de 2012. La directora de los tres grupos, que interpretaron 21 temas, es la Prof. Lučka Marinček Kastelic. Por otra parte, el Coro esloveno de San Justo se presentó el 23 de diciembre pa-sado en la Catedral de los Santos Justo y Pastor con motivo del 150º aniversario de la parroquia. El repertorio contó con canciones navideñas en idioma esloveno, castellano e inglés y el cierre fue con la misa criolla. El coro lo dirige la Prof. Andrejka Selan Vomberger. (Pág. 4)

¡FELICES 100 AÑOS!

La señora Gizela Grobler de Šušteršič alcanzó los 100 años y contestó una serie de preguntas para conocer un poco más sobre su vida. Nació en las cercanías de Kočevje, se recibió de maestra en Maribor y ejerció durante algún tiempo. Se casó con Miloš y tuvieron 4 hijos, el último na-ció en el campo de refugiados. Como tantos otros eslove-nos llegó a la Argentina en el barco Santa Cruz y se fueron a vivir a la provincia de San Luis. Tiempo más tarde, cuan-do su hijo Darko enviudó, se mudó a Bs. As. para ayudarlo con los nietos. Los sábados enseñaba en el curso esloveno de San Martín. Hoy día disfruta de sus 20 nietos y 2 bisnie-tos. ¡Muchas felicidades Šušteršičeva mama! (Pág .6)

RECESO DEL SEMANARIO

Estimados lectores. Les informamos que el semanario se tomará un descanso en este tórrido verano. La **próxima edición será el 21 de febrero de 2013**, es decir, recibirán el siguiente número de Eslovenia Libre, ya en tiempos de cuaresma. Hasta entonces les recordamos que las oficinas atenderán al público los lunes, miércoles y viernes de 12 a 18 horas. Nos reencontraremos en la segunda quincena de febrero, para seguir con la continuidad semanal.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Re-dacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com** **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovali so še:** Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Katica Cukjati, Rok Fink, Viki Kastelic, Anka Smole, Ivana Tekavec, Marko Vomberger, Božidar Bajuk in Joži Kopač Zupanc. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** **Čeke:** V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v ino-zemstvu (bančne čeke, ne osebene) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507, (1439) Buenos Aires
Tel./Fax: 4602-7386

E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od tor-ka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

100-LETNICA ŠUŠTERŠIČEVE MAME

Življenje polno težav in ljubezni

Tudi med Slovenci v Argentini imamo rojake, ki dosežejo visoko starost in še vedno sveži ohranjajo spomin na težke čase. A malokdo doseže častitljivih sto let. Ta življenjski jubilej je v San Luisu preteklega 6. decembra 2012 dočakala Gizela Grobler, Šušteršičeva mama.

Vredno je, da prislunemo njenim spominom, saj je v sto letih mnogo doživela in z veliko ljubezni premagala težave in zapreke:

Rodila sem se v Starem Logu pri Kočevju pred 100 leti - se spominja! Moji starši so bili Blaž Grobler in mama Marija Samide (nemškega porekla). Moj oče je bil orožnik v Kočevju. Bilo nas je 6 otrok. Ko sem zgubila mamo, stara 12 let, sem skrbela za svoje brate.

Kam ste hodila v osnovno šolo in kam v gimnazijo?

V osnovno šolo sem hodila v Sodražici, kamor so očeta prestavili, ker se je mama bala da bi ga ubili. Nato so ga premestili v Ribnico, kjer sem dokončala osnovno šolo in nato hodila še štiri leta v meščansko

šolo, ravno ustanovljeno v Ribnici. Potem sem šla na učiteljsko v Maribor. Živela sem pri stricu.

Ko sem dopolnila študije, sem učila v Knežji vasi, med Dobrenjem in Trebnjem, nekaj časa kot učiteljica in nato kot upraviteljica.

Potem ste se poročila. Koliko otrok sta imela?

Moža sem spoznala na Veliki Planini. Bil je doma na Gorenjskem. Ime mu je bilo Miloš Šušteršič. Poročila sva se v Preski pri Medvodah. Mož je bil po poklicu smuški učitelj, hribovski vodič in slikar. Študiral je filozofijo, a mu je vojna preprečila nadaljnji študij. Bil je Kidričev sošolec! Imela sva štiri otroke: Darko in Miloš, rojena v Novem Mestu; Marija, rojena v Ljubljani in Marjan, rojen v ta-

la drugo svetovno vojno in komunistično revolucijo?

Prišla je vojna. Najprej so nas zasedli Italijani, potem pa Nemci. Ponoči so pa »vladali« partizani. Ponoči so partizani razdirali železnico, podnevi pa popravljali! Mož je bil v začetku pri partizanih, ki so nasilno mobilizirali ljudi. Moža so vzeli v gozd in pred njim mučili prijatelja, potem pa zahtevali da gre nekoga ubiti, in da mu bodo sledili. Ker pa je dobro poznal gozd jim je še isto noč ušel in se zatekel v Ljubljano. S seboj je vzel tudi najmlajšega sinčka, ki je imel tifus.

Sama sem bila noseča, a so mi nekdanji učenci pomagali, da sem ušla partizanom in šla v Velike Lašče, nato pa v Ljubljano, kjer se je rodila hčerka Marija.

Oče je imel pri Obrsnelu dve slikarski razstavi, ki so bile takrat prepovedane. Tam je zaklenil v sobo vse slike, ker jih ni hotel prodat, ker denar (lire) niso nič veljale. Prodal je le toliko, kolikor smo potrebovali.

Tudi vaša družina je po vojni bežala.

Nam lahko opišete tista leta?

borišču. Kje in kako ste prežive-

OSEBNE NOVICE

Nova diplomantka

17. decembra 2012, je na državni univerzi Universidad nacional de La Matanza dokončala študij **Kristina Jereb Qualizza**, in pridobila naziv **Técnica superior en procesos industriales**. Čestitamo!

Smrt

V San Justu je umrla **Ivanka Puhek roj. Peršin** (89) v San Martinu pa **Marija (Mimi) Marinček roj. Baraga** (92).

Naj počivata v miru!

Božje, so vzeli fanta na stanovanje, potem sem šla pa tja za kuharico. Darko je bil 12 let cerkovnik, Mile je pa študiral kemijo ter delal kot zidar.

Darko je šel študirat v Buenos Aires in se tam poročil. Ko mu je žena umrla in so bili otroci še majhni, sem se preselila k njemu v José L Suárez ter skrbela za vnuke, dokler niso odrasli. Takrat sem ob sobotah učila v slovenski šoli v San Martinu.

Vaša družina se je zelo povečala. Koliko imate vnukov in pravnukov?

Darko in Mile sta imela vsak štiri otroke, zato imam sedaj dvajset pravnukov in še celo dva pra-pravnuka.

Draga Šušteršičeva mama, Bogu ste gotovo hvaležna za tako bogato življenje. Ob tako visokem jubileju, vam iz srca čestitamo in želimo mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva! Bog Vas živi!!!

Pogovarjala se je Joži Kopač Zupanc

Dragi raznašalci in bralci!

Ta izvod je zadnji pred letnimi počitnicami. Svobodna Slovenija prihodnje tri tedne ne bo izšla.

Prva številka po počitnicah bo tiskana z datumom **četrtek, 21. februarja 2013. Raznašalce pa pričakujemo v torek, 19.02**, saj je naslednji dan v Argentini državni praznik.

Hvala za razumevanje!

Uradne ure za stranke v Slovenski hiši (atención al público)

V januarju in februarju, bomo v pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) na razpolago rojakom:

ponedeljek, sredo in petek, od 12. do 18. ure.

Hvala za razumevanje!

Ples po ta STAREM

Pustna veselica v CARAPACHAYU

Igrajo: **BAIRES POLKA** in **HRAST**, ki bo obujal spomine iz '90. Ples, igre, krofi, veselje!

Cecilia Grierson 3867 - Carapachay

Nedelja 10/2 po 20:00 uri

Vstopnina 25 \$

MLADINA NAŠEGA DOMA VABI NA...

9. FEBRUARJA OB 21. URI

DJ!

VSTOPNICE V PREDPRODATI!

HIPOLITO YRIGROYEN 2756, SAN JUSTO